

۴ اصلاح ساختاری برای تکمیل طرح یارانه‌ای

روز‌های اخیر عبارت جراحی اقتصادی برای طرح یارانه‌ای دولت در افواه و رسانه‌ها مصطلح شده است. اگر چه در مثل جای مناقشه نیست، اما اگر برای همین تشبیه، کار کرد روانی، اجتماعی و به ویژه اقتصاد رفتاری قائل باشیم، باید گفت تا حد زیادی اشتباه است. چرا؟ چون در جراحی، جایگاه و کار کرد سیستم مورد جراحی کاملاً به اختیار جراح و به مصالح سیستم در جهت بهترین کار کرد، تغییر می‌کند. حال آن‌که در قضیه اختصاص یارانه ارز ۴۲۰۰ به مردم چنین چیزی مطرح نیست.

واقع ماجرا این جاست که سال ۹۷ و پس از خروج آمریکا از برجام، ضربه‌ای به استخوان بندی اقتصاد ایران وارد شد که می‌توانست بدون کمک دهی دولت، آن را شکسته و از پای بپندارد. در آن شرایط دولت در سیاستی که هدف آن حمایت از مردم در برابر این شوک کم‌رشدکن اقتصادی بود، «آتل» و «چرخ کمکی» ارز ۴۲۰۰ را در اقتصاد ایران تعبیه کرد. هر چند می‌شد باره‌های درمانی جانبی و فعال‌تری، تکیه قدرت خرید مردم به این سیاست را کمتر کرد، اما در هر حال، اقتصاد ایران پذیرفت که با پای آتل بسته، آرام‌تر راه برود، چرخ تولید داخل کالاهای اساسی به قیمت واردات مطمئن و سریع کالاهای اساسی کند شود، اما در نهایت در د شوک ارزی به مردم کمتر وارد شود تا این که این شرایط به نحوی عوض شود و با بهبود شرایط ارزی و فروش نفت، هم اینک این آتل‌ها بیشتر مانع حر کت اقتصاد کشور شده است.

چه می‌خواهیم بگوییم؟ غرض این که تا پیش از سیاست ارز ۴۲۰۰، غیر از مصارف اندکی مانند نان و البته یارانه‌های پنهان انرژی، یارانه کالای اساسی به این شکل که دولت در حجم وسیع (و به عنوان مثال مثل ۴ سال اخیر ۷۰ میلیارد دلار)، نفت بفروشد و از آن را به مردم بابت جبران قدرت خرید کالاهای اساسی بدهد وجود نداشت و این ارزها صرف مخارج عمرانی دولت می‌شد. با این حال، اقتصاد ایران به مثابه بدنی بود که اسکلت بدنی آن کج شده بود، حسگرهای آن که همانا نظام قیمت هاست، با قیمت‌های دستوری و مداخلات بی مورد دولت بد کار می‌کرد، نظام بانکی آن با پمپاژ بی امان نقدینگی و ناترازی، رگ‌های پولی آن را در گیر فشار خون کرده، و تورم عمومی مزمن و تجمع منابع در بخش‌های غیر مولد، آن را به طرز بی‌قاعده‌ای فریه، کند و ناکارا کرده بود و... در نتیجه الان دولت هر اقدامی که صرفاً برای حذف ارز ۴۲۰۰

اخبار

و تخصیص نقدی آن به مردم انجام دهد، در نهایت شا کله سیستم اقتصاد ایران را (بدون در نظر گرفتن اصلاحات ضمنی سال‌های اخیر) تقریباً به قبل از سال ۹۷ باز خواهد گرداند. تا این جا این‌ها را گفتیم که این نگرش را توضیح دهیم که با اقدام ارز شمند اخیر دولت و پس از احتمالاً صرف یک دوره چندین ساله که قدرت خرید اکثر مردم، بتواند بدون یارانه کالای اساسی روی پای خود بایستد، علی القاعده تازه راه جراحی نظام اقتصادی آغاز می‌شود.

البته این جا این را هم باید گفت که تجربه دو دوره اصلاح یارانه‌های انرژی در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۸ نشان می‌دهد به رغم تأثیر غیر قابل انکار این اصلاح بر بهبود توزیع درآمد در کشور، بی‌توجهی به ابعاد جراحی همزمان اقتصاد، عملاً نتایج مثبت اقدامات انجام شده را تحت الشعاع قرار داده است. بنابراین می‌توان گفت اجرای همزمان «جراحی اقتصادی» با اقدام «ترمیم قدرت خرید مردم با یارانه‌ها»، ضرورت هم دارد.

■ **تهدیدهای متوجه مردمی سازی یارانه‌ها و لزوم ۴ اقدام همزمان**
باید گفت اگر چه در کوتاه مدت، بهبود وضعیت قدرت خرید دهک‌های مختلف و به ویژه دهک‌های کم درآمد قطعی است، اما تهدیدهای متعددی از جنبه‌های مختلف برای طرح دولت وجود دارد. نمونه‌های ساده و بارز آن، این است که با افزایش قیمت کالاهای اساسی ناشی از عوامل مختلف از جمله قیمت‌های جهانی یا تورم عمومی کشور، قدرت خرید یارانه‌های کنونی کاهش یابد و در نتیجه دولت مجبور به بازبینی رقم یارانه‌های کنونی خواهد بود یا این که دهک بندی‌های آحاد جامعه تغییر کند و...

با این اوصاف، باید خاطر نشان کرد که دولت لاقبل به تدریج در ۴ محور جراحی‌های اصلی اقتصاد ایران را کلید بزند:

۱- **اصلاح نظام توزیع کالاها:** در روزهای اخیر، مردم برخی شهرها از جمله مشهد شاهد شلوغی محسوس صف‌های نان هستند. این در حالی است که مسئولان بر نبود و کمبود آرد تأکید دارند و اتفاقاً مشهد ایام پر مسافری را سپری نمی‌کند. این مسئله فرضیه‌هایی از جمله خروج آرد از شبکه توزیع را تقویت می‌کند. چه این که با آژادسازی نرخ مصارف صنف و صنعت آرد، تفاوت قیمت قابل ملاحظه‌ای نیز بین آرد دولتی با آن یارد دولتی با آرد صادراتی به وجود آمده است. نکته قابل تأمل این جاست که مردم صف‌های نانوائی کمتر متوجه این فرضیه هستند و این شرایط را از چشم طرح یارانه‌ای دولت می‌بینند. بنابر این انتظار می‌رود دولت با آغاز هر چه سریع‌تر طرح اصلاح یارانه آرد نانوائی‌های سنتی که موجب رسیدن یارانه به مصرف‌کننده نهایی و حذف تفاوت قیمتی آرد نانوائی‌ها با صنف و صنعت می‌شود و نیز اصلاح اساسی نظام توزیع آرد و نان (با محوریت رصد و مبارزه با چرخش آسیب‌زای پول‌های دلالی و واسطه‌گری)، همزمان نارضایتی مردم و

ناکارامدی‌های نظام توزیع در این حوزه را پایان دهد. در ادامه این تجربه موفق می‌تواند در توزیع سایر کالاها نیز به کار گرفته شود.

۲- **اجرای هر چه سریع‌تر کالابرگ الکترونیک برای جلوگیری از ورود پول یارانه‌ها به بازارهای دلالی:** یکی از معایب توزیع نقدی یارانه‌ها، انحراف این منابع به سوی تقاضای کالاهایی غیر از کالاهای هدف است. دولت تصریح کرده که اجرای قانون مجلس برای کالابرگ الکترونیک، نیازمند فراهم آمدن سازو کار هاست. بنابراین برای پیشگیری از مضرات ورود پول‌های سرگردان به بازارهای دارایی و ایجاد تورم جانبی، اجرای هر چه سریع‌تر کالابرگ الکترونیک ضرورت دارد.

۳- **حرکت از سیستم دهک بندی به مالیات بر مجموع درآمد:** اجرای نظام دهک بندی اگر چه تا حد زیادی به شفافیت وضعیت رفاهی خانوارها

نزد دولت کمک می‌کند، اما از یک سو به بازبینی دوره‌ای (با همه ملاحظات و خطاهای موجود) نیاز دارد و از سوی دیگر، در بلندمدت و با توجه به تجربه‌های جهانی، نمی‌تواند جای نظام مالیات بر مجموع درآمد را بگیرد. در نظام مالیات بر مجموع درآمد، همه‌آحاد جامعه سالانه مکلف به اظهار همه درآمدهای خود از منابع مختلف به همراه هزینه‌های قابل قبول مالیاتی هستند. در نتیجه ضمن راستی‌آزمایی، تشخیص دقیق دهک‌ها برای دولت امکان پذیر خواهد بود. همچنین در صورت ارائه اطلاعات غیر واقع، جریمه در انتظار مودی است. این در شرایطی است که در سیستم کنونی دهک بندی امکان استفاده از حساب‌های بانکی دیگران، خرید و استفاده از خودروی به نام دیگران و... وجود دارد که موجب می‌شود دهک بندی دقیق خانوار بر خوردار، از دید سیاست‌گذار مخفی بماند. با این تفاسیر و با هدف اتصال نهایی سیستم مالیاتی به نظام مالیاتی، حرکت به سوی ایجاد سازو کار مالیاتی فوق، ضروری است.

۴- **پیشبرد بدون تعارف برنامه‌های اصلاح نظام بانکی:** آمارها نشان می‌دهند که با وجود رشد بالای نقدینگی بلندمدت در اقتصاد ایران و به‌ویژه رشد نقدینگی غیر هدفمند، هر اصلاح رفاهی دولت با یارانه، در معرض نابودی سریع قرار می‌گیرد. همین الان هم تورم حدود ۴۰ درصد، یارانه‌ها در طرح مردمی سازی یارانه‌ها را تهدید می‌کند. از آن جایی که ناترازی‌های نظام بانکی هم اینک یکی از عوامل مهم رشد نقدینگی و تورم در اقتصاد ایران به‌شمار می‌رود، در نتیجه اصلاح نظام بانکی، یکی از اقدام‌هایی خواهد بود که ضرورت بیش از پیش آن از هم اینک احساس می‌شود.

• محترکان، گران فروشان و کم‌فروشان شما انسانید؟ کمی شرم کنید از رنگ‌وروی این ملت عزیز و به خودتان بیایید.
• این گرانی‌ها تا کی قراره ادامه پیدا کنه؟ حقوق کم‌ما کارگران جوابگو نیست!
• با این وضع قیمت‌ها باید مهمانی رفتن و مهمانی دادن را به کلی فراموش کرد! حتی فکر کردنش هم سخت است که مهمان بیایدو فقط مرغ بیشتر از ۱۰۰ هزار تومان شود! برنج و روغن... هم که لازم نیست درباره آن بگوییم!
• چهار قلم افزایش پیدا کرده؟ امروز هر جا رفتیم همه چیز گرون شده!
• وزیر ارتباطات گفته سرعت اینترنت همراهو ثابت افزایش داشته! به نظرتون الان وقت خوبی برای شوخی کردنه؟

• این بر خورد جدی مسئولان با گران فروشان از کی می‌خواد شروع بشه؟ آخه هر بار که اجناس قیمتش بالا می‌ره می‌گن بر خورد جدی می‌کنیم. ما از شما بر خورد جدی نخواستیم همون بر خورد معمولی رو انجام بدید ما راضی هستیم.
• دیروز یک ساعت و نیم توی صف نون بودم به خاطر ۸ تا نون. اونم نون آزاد پز. واقعات کریم مردم با هدفمندی یارانه‌ها همین بود؟؟
• هنوز هیچی نشده صاحب مغازه من کرایه رو دو برابر کرده می‌گم چرا؟ شما که یارانه گرفت می‌ی خنده و می‌گه من آدم عیالوار بچه‌ونوه... هستم این که پول ۱۰ تا مرغ هم نمی‌شه! هر چی بیشتر مصرف داشته باشم بقیه‌اش رو باید از جیب بدم. دیدم راست می‌گه. گفتم حاجی منم تا الان ۳۰ هزار تومان پول اصلاح سری می‌گرفتم از الان ۵۰ هزار تومان می‌گیرم. راننده تا کسی هم همین طور، خیاط هم همین طور... سوالم از مسئولان اینه که چرا می‌گن هیچی قرار نیست گرون بشه؟!
• خدمت دوستی که گفتن تورم در هر دوره‌ای هست و باید در نظر داشت که نسبت به نرخ جهانی خیلی عجیب نیست و کمتر هم هست. بفرمایید در آمد ما به سطح رفاه جامعه رو هم با معیارهای جهانی قیاس کنن.
• وضعیت یک جوره به پختن سوسیس تخم

یک شنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۱

۱۳ شوال ۱۴۴۳، شماره ۲۰۳۶

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف‌های شماست.

تلفن: ۰۵۱ ۳۷۰۰۹۱۱۱ | پیامک: ۲۰۰۹۹۹ | تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۷۰۱۰

• لطفا پیگیری بفرمایید با مبلغ واریزی یارانه، قبض‌ها رو هم بشه پرداخت کرد.
• چرا دولت زمینه ثبت نام و حذف فرزندان ازدواجی را با استفاده از گوشی و کافی نت فراهم نمی‌کند که این قدر در پلِیس + ۱۰ علاف نشوند؟
• آقای وزیر بهداشت، بیمارستان‌های تحت امرتان ما را با داشتن بیمار سرطانی برای پذیرش سرکار می‌گذارند و پذیرش نمی‌کنند. آفرین به چنین نظام درمانی!
• من به سوال از مسئولان دارم. برای یک خانواده چهار نفری یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان واریز شده. مرغ شده کیلویی ۶۲ هزار تومان. این که می‌شه پول ۲۰ کیلو مرغ حدود ۱۰ تا اگه مهمان نداشته باشی پس بقیه‌اش رو هرچی اضافه مصرف داشته باشی باید از جیب مبارک بدی و این یعنی گرونی تمام کالاها و خدمات! چرا می‌گن هیچی گرون نمی‌شه؟
• آقای رئیس‌ی و وزیران دولت! یارانه‌ها را بعد ۱۲ سال افزایش دادین و این ۳۰۰ تومان را باید ۵ سال پیش با گران شدن ۱۰۰۰ برابری انواع اجناس و کالاها و تورم بالا می‌دادین. الان مردم قدرت خریدشان کمتر خواهد شد چون قیمت مرغ و تخم مرغ و لبنیات را دو برابر و روغن را ۵ برابر کردین. واقعا مردم را چی فرض کرده اید؟
• کارگر سرگدرم. یکی به دادم برسه. هشت ساله یارانه چهار نفر مون رو قطع کردن. به هر دری هم‌زدم هیچ کس جواب درستی نداد. الان هم یک هزار تومانی بهمون ندادن. تورو به خدا قسم یکی راهنمایی کنه.
• من باز نشسته هستم. قبلا یارانه می‌گرفتم الان می‌گن چون تراکش داشتی به شما تعلق نمی‌گیره. این که دلیل نمی‌شه به هزار علت ممکنه این تراکش بین حسابی باشه جلسه اعتراض حضوری بگذارند تا به آن‌ها اثبات کنم.
• این مسخره بازی‌ها چیه؟! اخبارات به خاطر ۶ هزار تومان تلفن رو بی خبر قطع می‌کنه؟ خسته شدیم از این همه نابسامانی!

آگهی مزایدهٔ حضوری

فروش محصولات سردرختی انواع آلبالو، آلو، گلابی و انگور

متعلق به شرکت تعاونی صنف بار فروشان نگی‌ن مشهد (نوبت اول)

شرکت تعاونی صنف بارفروشان نگی‌ن مشهد در نظر دارد در روز پنج-شنبه مورخ **۱۴۰۱/۰۲/۲۹** رأس ساعت ۱۰ صبح در

محل دفتر شرکت تعاونی واقع در بلوار خیام شمالی -مجتمع تجاری شهید کاوه یک - طبقه اول - واحد ۷ از طریق برگزاری

مزایدهٔ حضوری محصول سردرختی انواع آلبالو، آلو، گلابی و انگور خود را به بالاترین قیمت پیشنهادی به فروش

برسانند. متقاضیان می-توانند از تاریخ انتشار آگهی لغایت روز چهارشنبه مورخ **۱۴۰۱/۰۲/۲۸** در

ساعت اداری از محصولات موضوع مزایده به نشانی: کیلومتر ۳۵ جاده آسیایی، جنب شهرستان گلپهار (شرکت شهد ایران

شماره ۲ قدیم) بازدید کامل بعمل آورند. مبلغ سپرده شرکت در مزایده **۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰** ریال می باشد که به صورت چک

بانکی به نام شرکت تعاونی یا فیش نقدی واریز به شماره حساب **۳۷۰۰۰۰۰۰۰۳۵** عهدهٔ بانک رفاه شعبهٔ

میدان بار سپاد یا شماره حساب **۰۱۱۲۸۱۵۱۷۸۰۰۰** عهدهٔ بانک ملی شعبهٔ خیام شمالی مشهد بنام شرکت تعاونی

صنف بارفروشان نگی‌ن مشهد واریز و اصل آن را در زمان حضور در جلسهٔ مزایده تحویل نمایند. به

پیشنهادهات ناقص، مبهم و مشروط و فاقد اصل فیش نقدی یا چک بین بانکی و هم-چنین

حضور شرکت کنندگان در مزایده بعد از موعد مقرر تر تیب اثر داده نخواهد شد.

حضور شخص حقیقی / حقوقی شرکت کننده در مزایده در روز برگزاری مزایده الزامی است.

محصول سردرختی باغ از جهت کیفیت و کمیت به رویت کامل بازدیدکننده رسیده و با علم به این موضوع نسبت

به شرکت در مزایده اقدام نموده و پس از برگزاری مزایده هیچ گونه ادعا و اعتراضی پذیرفته

نخواهد بود و برندهٔ مزایده پس از اتمام جلسه، اعلام خواهد شد. شرکت تعاونی در ردّ یا قبول یک-چند یا کلیهٔ

پیشنهادهات مختار است.

نحوهٔ پرداخت: همزمان با اعلام برنده شدن نفر اول در مزایده، همان روز اقدام به انعقاد قرارداد گردیده و

۳۵ درصد مبلغ با احتساب سپردهٔ شرکت در مزایده از برنده نقداً اخذ خواهد شد. مابقی ۳۰ درصد همزمان

با اقدام به جمع آوری و ۳۵ درصد الباقی تا پایان برداشت محصول دریافت خواهد شد.

در صورتی که برندهٔ مزایده از واریز ۳۵ درصد نقدی امتناع ورزد و حاضر به انعقاد قرارداد نگردد، سپردهٔ وی به نفع

شرکت تعاونی ضبط خواهد گردید و شرکت تعاونی برای عقد قرارداد با نفرات بعدی (دوم، سوم) مختار خواهد بود.

برای ۶۵ درصد باقیماندهٔ مبلغ، ارائهٔ ضمانت نامهٔ بانکی الزامی بوده و در هنگام عقد قرارداد در صورت عدم ارائه،

سپردهٔ شرکت در مزایدهٔ برنده به نفع شرکت تعاونی برداشت می گردد.

در صورت استنکاف نفرات دوم وسوم جهت انعقاد قرارداد نیز سپردهٔ آنان به نفع شرکت تعاونی ضبط خواهد شد.

شرکت تعاونی صنف بارفروشان نگی‌ن مشهد